

گفت‌وگو چیست و چرا این شماره به موضوع گفت‌وگو سر مقاله:

تمدن‌ها اختصاص یافته است؟

گفت‌وگو نوعی تعامل فرهنگی بین کنشگران فردی و جمعی است. موضوع گفت‌وگو هر آن‌چه که باشد (فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و زیست‌محیطی) هدفش یکی است و آن دستیابی به وفاقی تفاهمی با روشی اقناعی و مبتنی بر خرد جمعی انتقادی است. بنابراین گفت‌وگو در هر سطحی دارای استلزامات خاصی چون نفی خشونت، احساس نیاز به مفاهمه یعنی شنیدن و یادگیری، خردگرایی، پذیرش و احترام متقابل، زبان مشترک حوزه عمومی به دور از هر نوع سلطه، فرصت و موضع برابر، بردباری، تسامح در برابر تفاوت‌ها، آزادی فکر و بیان، تألیف منافع فردی در پرتو مصالح جمعی، یگانگی با حفظ هویت‌ها و احساس مسئولیت و تعهد متقابل در به ثمر رساندن گفت‌وگو و آمادگی برای پذیرش و اجرای نتایج آن است. بنابراین، گفت‌وگو یکی از عوامل و شاخص‌های اصلی توسعه فرهنگی است. هر موقع و هر کجای راه‌های غیرفرهنگی و خشونت‌آمیز برخورد با مسائل (منولوگ) به بن‌بست رسیده گفت‌وگو به عنوان آلترناتیو همیشه مطرح بوده است. ولی میزان گرایش و اقبال به آن برحسب شرایط اجتماعی فرق می‌کرده است. این‌که چرا امروزه گفت‌وگو مورد استقبال جهانیان قرار گرفته است، معرف ارزیابی صحیح مردم و نخبگان غیر وابسته به دولت‌ها از پیامدهای منفی سیطره بخش مادی و سخت‌افزاری حیات اجتماعی و شکست برخوردهای سیاسی-نظامی و خشونت‌آمیز با مسائل و ضرورت تقویت جنبه معنوی و نرم‌افزاری حیات اجتماعی و برخورد فرهنگی-اجتماعی مسالمت‌آمیز و خردمندانه با امور زندگی است.

انجمن جامعه‌شناسی ایران با توجه به ضرورت‌های فوق و براساس توافق‌نامه همکاری علمی با مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها به انتشار ویژه‌نامه «گفت‌وگوی تمدن‌ها» اقدام

کرده است. علی‌رغم این‌که شورای سردبیری *مجله جامعه‌شناسی ایران* برای تهیه این ویژه‌نامه وقت و انرژی بسیار زیادی صرف نمود، ولی برای انجمن جامعه‌شناسی ایران مایه مباهات است که توانست یک شماره از مجله علمی-پژوهشی خود را با حفظ کیفیت و استانداردهای علمی به یکی از موضوعات اساسی مطرح در ایران و جهان، یعنی گفت‌وگوی تمدن‌ها اختصاص دهد. بدیهی است این امر جز با حمایت مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها، همکاری علمی نویسندگان مقالات، شورای علمی مجله و سایر همکاران تحقق پیدا نمی‌کرد. بنابراین شورای سردبیری وظیفه خود می‌دید که از مدیریت محترم مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها، مدیریت محترم انجمن جامعه‌شناسی ایران، نویسندگان محترم مقالات و اعضای محترم شورای علمی مجله و همه کسانی که در این زمینه همکاری داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی نمایند.

شورای سردبیری مجله جامعه‌شناسی ایران